

Alex Dogboy & gruvor – Text möter text

Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå och tolka ord, begrepp och texter från olika medier. Att urskilja texters budskap - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 4-6

Syfte

När vi läste Alex Dogboy kom det fram att många av mina elever inte visste vad en gruva är. Därför läste vi en text om gruvan och vad man gör där.

Läraren reflekterar

För att förstå en text är det ibland nödvändigt att som lärare stanna av för att berätta, förklara och beskriva eller som i detta exempel läsa mer i andra texter.

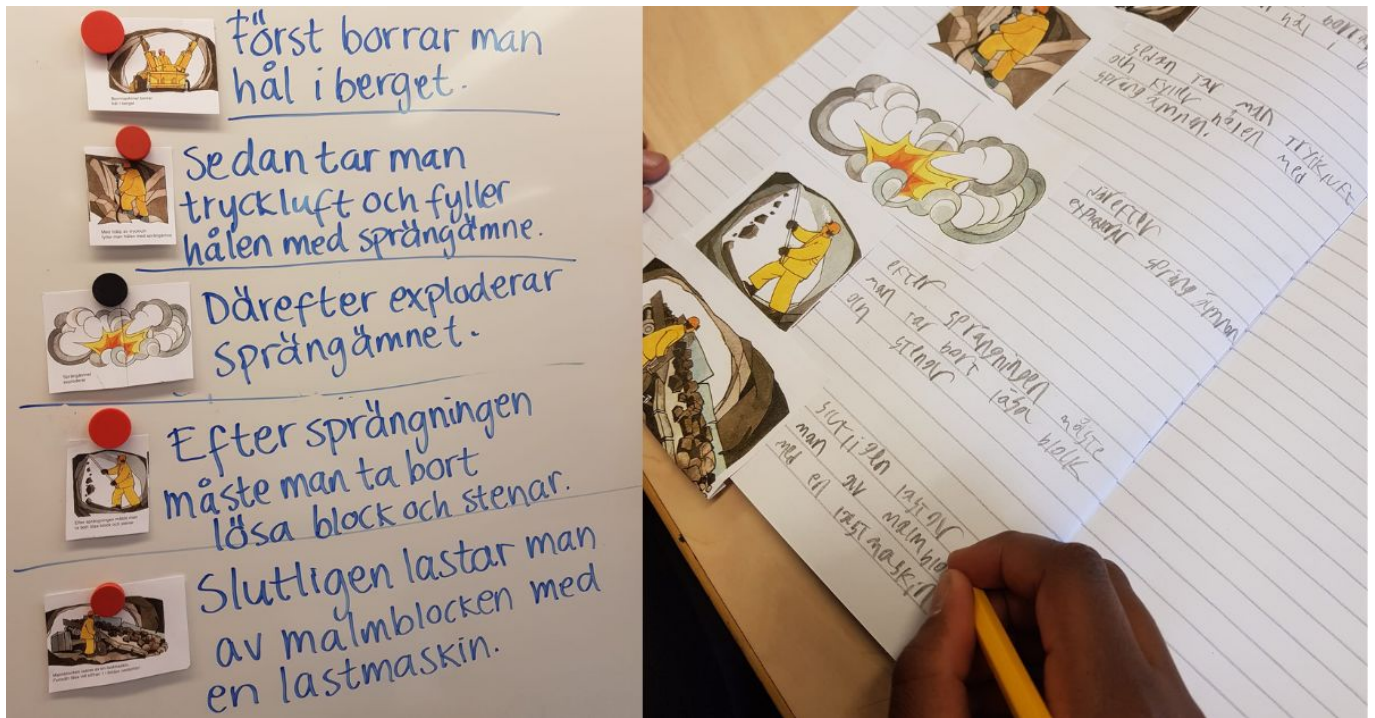
Metod

Vi läste texten gemensamt. Därefter fick eleverna svara på några frågor om centrala begrepp och delar av gruvnäringen.

The image shows a collage of educational materials. On the left is a page from a book titled 'MALMEN LASTAS PÅ TÅG' (Iron ore is loaded on trains). It features a diagram of a train route from Kiruna and Malmberget to Narvik and Luleå, and a photograph of a mine interior with the caption 'Förr fick de flesta gruvfamiljer bo trångt i hus som liknade kojor.' (Previously, most mining families lived in cramped houses that looked like huts). Below this is a section titled 'Ett hårt och farligt arbete' (A hard and dangerous job) with text about the history of dynamite and the risks of mining. To the right is a photograph of a modern mine interior with the caption 'Lastmaskinerna i gruvan drivs av elektricitet för att gruvarbetarna ska slippa avgaser.' (The loading machines in the mine are powered by electricity so that the miners can avoid emissions). On the far right is a student's handwritten worksheet with the following questions and answers:

I en gruva
1. Vad finns i berg?
Det finns metaller.
2. Förklara vad metall är för något? Ge exempel.
Metall är uppbyggd av flera olika delar.
3. Vad är malms?
Det är ett slags bergart som man kallar sig Malms.
4. Vad är järnmalms?
Det är den mest mycket använda metallen.
5. Förklara vad ett schakt är.
Det är en tunn i berg som man går uppifrån och ner.
6. Hur gör man för att få loss malmen ur berg?
Man måste spränga ut den.

När de var klara med frågorna fick de bilder som skulle sättas i rätt ordning. Dessa klitrade eleverna in i sina skrivböcker. Vi formulerade korta texter till bilderna och jag skrev texterna till respektive bild på tavlan. De som ville skrev av och några valde att konstruera egna meningar med stöd av olika tidsord, till exempel först, sedan, därefter.

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

Centralt innehåll*

Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå och tolka ord, begrepp och texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, både det direkt uttalade och sådant som är indirekt uttryckt.

Betygskriterier*

Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter för barn och ungdomar **med mycket gott flyt** och visar **mycket god** läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med **god** säkerhet. Eleven för också **välutvecklade** resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter.

* årskurs 4-6